

GELİR DAĞILIMI VE YOKSULLUK

KISA ÖZET

ÇEK302U

1. Ünite – Gelir Dağılımı ile ilgili Temel Kavramlar

GELİR DAĞILIMI

Gelir, mal veya hizmet üretimi sonucunda ortaya çıkan aynı ya da nakdi getiri olarak tanımlanabilir.

Gelir dağılımı da mal veya hizmet üretimi sonucunda ortaya çıkan gelirin bireyler arasındaki dağılımını ifade etmektedir

Gelirin üretim faktörleri arasındaki dağılımı **fonksiyonel gelir dağılımı** olarak adlandırılırken bireyler arasındaki dağılımı ise **kişisel gelir dağılımı** olarak adlandırılmaktadır.

GELİR DAĞILIMININ ÖNEMİ

Bir toplumda elde edilen toplam gelirin toplum bireylerince ne şekilde paylaşıldığı büyük öneme sahiptir. Gelirin paylaşılma şekli değiştikçe; ekonominin yapısı, ülkenin ekonomik büyüme performansı, toplumun yapısı, sağlık düzeyi, toplumdaki ortalama yaşam süresi, yoksulluk düzeyi de bu durumdan doğrudan etkilenmektedir

Gelir Dağılımı ve Siyasi istikrar

Toplumun huzursuz olması, bireylerde adaletsizlik hissinin oluşması, suç eğiliminin artması ve toplumsal kargaşaların yaşanması kuvvetle muhtemeldir. Gelir dağılımının adaletsiz olduğu ülkelerde siyasi istikrarsızlıklar ve yolsuzluklar oldukça yoğun bir şekilde yaşanabilmekte ve rüşvet günlük hayatın bir parçası hâline gelebilmektedir. Böylesine bir ortamın da ekonomi için hiç de uygun olmadığı aşikârdır. Bir toplumun uzun vadede daha müreffeh olabilmesi için bu toplumda gelir dağılımının dengeli bir yapıya sahip olması gerekmektedir.

Gelir Dağılımı ve Yoksulluk

Belirli bir millî gelir düzeyinde, bir ülkenin gelir dağılımı yapısı, o ülkedeki yoksulluk düzeyini doğrudan belirlemektedir. Örneğin, Brezilya'da olduğu gibi, göreceli olarak yüksek bir kişi başı millî gelire sahip olan ülkelerdeki adaletsiz gelir dağılımı, bu toplumlarda yoksulluğun önemli boyutlarda olmasına neden olmaktadır. Bir ülkede sağlanan ekonomik büyümenin yoksulluğu azaltma derecesi de ülkedeki gelir dağılımı yapısına bağlıdır

Gelir Dağılımı ve Sağlık

Bir toplumdaki gelir dağılımı, o toplumdaki bireylerin sağlık düzeyleri ve ortalama yaşam süreleri gibi önemli toplumsal göstergeler konusunda da önemli bir role sahiptir. Gelir dağılımının daha düzgün olduğu toplumlarda hem ortalama yaşam süresi daha uzun olma eğilimindedir, hem de bu toplumlardaki kişiler gelir dağılımı daha bozuk olan toplumlardaki kişilere oranla daha sağlıklı bir yapıya sahiptir.

GELİR DAĞILIMI TÜRLERİ

Bir ekonomide elde edilen toplam gelirin, toplum tarafından paylaşımına farklı boyutlardan bakıldıkça farklı gelir dağılımı türlerinden bahsedilebilmektedir. Bu çerçevede, başlıca gelir dağılımı türleri; **kişisel gelir dağılımı, fonksiyonel gelir dağılımı, bölgesel gelir dağılımı ve sektörel gelir dağılımıdır**. Öte yandan, gelirin ilk defa ortaya çıkmasına veya yeniden dağıtılmasına göre de farklı bir gelir dağılımı tasnifinden bahsetmek mümkündür. Bu çerçevede de literatürde **birincil gelir dağılımı** ve **ikincil gelir dağılımı** şeklinde bir sınıflandırmaya gidildiği görülmektedir.

Kişisel Gelir Dağılımı

Bir ekonomide elde edilen toplam gelirin toplumdaki bireyler ya da hanehalkları arasındaki dağılımını ifade etmektedir. En temel gelir dağılımı türüdür.

GELİR DAĞILIMI VE YOKSULLUK

Fonksiyonel gelir dağılımı: Üretim faktörlerinin millî gelirden aldıkları payı, bu faktörlerin üretime katkıda bulunurken yaptıkları fonksiyona göre ayıran bir dağılımdır

Bölgesel Gelir Dağılımı

Bir ülkenin farklı bölgelerinin, o ülkede elde edilen toplam gelirden aldığı payı göstermektedir

Sektörel gelir dağılımı: En genel hâliyle **tarım, sanayi ve hizmet** sektörleri arasındaki gelir dağılımını gösterebildiği gibi, her sektörün kendi içindeki alt sektörleri itibarıyla da gelir dağılımını gösterebilmektedir.

Birincil gelir dağılımı: Gelirin ilk defa ortaya çıkması akabinde oluşan gelir dağılımıdır.

İkincil gelir dağılımı: Gelirin yeniden dağıtılması akabinde ortaya çıkan gelir dağılımıdır.

Gelirin yeniden dağılımı, faktör gelirleriyle harcanabilir gelirler arasındaki farklılık oluşmasına neden olmaktadır. Buna göre devlet, faktör gelirlerine sosyal ve ahlaki nedenlerle çeşitli şekillerde müdahale etmekte ve böylece gelirin yeniden dağılımını sağlamaktadır. Devlet, gelirin yeniden dağılımını vergiler, kamu harcamaları, fiyat politikaları, işgücü piyasası ve ücret politikaları ve sosyal güvenlik yoluyla sağlayabilir. Devlet müdahalesi ile ortaya çıkan gelirin yeniden dağılımı iki şekilde gerçekleşmektedir. Bunlar, **dikey yeniden dağılım** ve **yatay yeniden dağılım**dir.

Gelir transferlerinin yüksek gelir gruplarından düşük gelir gruplarına doğru gerçekleştiği yeniden dağılıma dikey yeniden dağılım denir.

Yatay yeniden dağılım ise aynı gelir grubu içindeki bireyler ve hanehalkları arasında meydana gelen gelir transferi yaratan gelirin yeniden dağılımıdır

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/gelir-dagilimi-ve-yoksulluk-ady212u?search=%C3%87EK302U>